

UNIVERSITETSSYKEHUSET NORD-NORGE
DAVVI-NOROGGA UNIVERSITEHTABUOHCCIESSU

Kommunevåpen

+

navn kommune

Tjenesteavtale 3
mellom
xx kommune
og

Universitetssykehuset Nord-Norge HF:

**Samarbeid om poliklinisk undersøkelse og
behandling, dagbehandling og innleggelse i
sykehus**

OSO
OVERORDNET SAMARBEIDSGORGAN
UNN og kommunene

1. Partnere

Denne avtalen er inngått mellom XX kommune (heretter kommunen) og Universitetssykehuset Nord-Norge HF (heretter UNN/helseforetaket).

2. Bakgrunn

Denne tjenesteavtalen er inngått i henhold lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 6-2 nr. 3.

3. Formål

Formålet med denne avtalen er å klargjøre helseforetakets og kommunens ansvar og oppgaver ved henvisning, polikliniske undersøkelser, konsultasjoner, dagbehandling og innleggelse av pasienter i sykehus

Avtalen skal bidra til:

- a) at pasienten skal oppleve en mest mulig sammenhengende helsetjeneste
- b) å sikre effektiv, korrekt og sikker informasjonsflyt mellom og innenfor behandlings- og omsorgsnivåene
- c) å redusere risikoen for uheldige hendelser

4. Ansvars- og oppgavefordeling mellom helseforetaket og kommunen

4.1. Når pasienten henvises til vurdering som øyeblikkelig hjelp

Kommunehelsetjenestens ansvar og oppgaver:

- a) henviser har ansvar for å avgjøre om pasienten skal henvises til vurdering av spesialisthelsetjenesten
- b) kommunen skal gi egne ansatte/fastleger opplæring og oppdatert informasjon om egne rutiner og tjenester
- c) henviser gir hvis hensiktsmessig, muntlig melding om innleggelse til mottakende enhet ved UNN.
- d) henviser vurderer egnet transportmåte ut fra pasientens tilstand, avstand til behandlingssted, geografi og lignende. Ved behov for ambulansetransport rekvireres dette gjennom Akuttmedisinsk kommunikasjonsentral (AMK) ved UNN
- e) henviser sender henvisning som inneholder alle relevante opplysninger, herunder oppdatert legemiddeloversikt, som er nødvendig for å kunne starte behandling så raskt som mulig
- f) henvisende lege, eller den denne delegerer myndighet til, har ansvar for å vurdere pasientens helsetilstand når det gjelder behov for ledsager på reise til spesialisthelsetjenesten.
- g) når pasienten av medisinske eller behandlingsmessige grunner har behov for ledsager, har ledsager rett til å få dekket nødvendige utgifter forbundet med det å følge pasienten. Utgifter for kommunalt ansatt ledsager som er nødvendig for reisen dekkes etter ledsagerens regulativ, tariffavtale eller takster fastsatt i forskrift. Se også pkt. 5 for utfyllende bestemmelser om ledsager.

- h) for pasienter som før henvisning til spesialisthelsetjenesten mottar kommunale helse- og omsorgstjenester: ved innleggelser har kommunen ansvar for at alle relevante opplysninger av betydning for omsorg og pleie av pasienten, herunder oppdatert legemiddeloversikt, følger pasienten. I tilfeller der akutt hast gjør samtidig oversendelse umulig, skal slike opplysninger utarbeides og oversendes så raskt som mulig
- i) for pasienter som henvises til poliklinisk behandling eller dagbehandling og som mottar kommunale helse- og omsorgstjenester tjenester skal kommunen informere UNN om eventuelle behov for bistand i forbindelse med behandlingen.
- j) kommunens helse- og omsorgstjeneste bistår pasienten med å informere pårørende om innleggelsen hvis situasjonen tilsier behov for dette

UNNs ansvar og oppgaver:

- a) ha et velfungerende system for mottak og dokumentasjon av henvendelser om innleggelser, herunder krav om responstid
- b) oppdatert informasjon om rutiner for innleggelse skal være tilgjengelig for egne ansatte, legevakt, fastleger og kommuner
- c) ved behov innhente supplerende opplysninger fra pasient, institusjon, hjemmetjeneste, fastlege, tilsynslege og pårørende
- d) sikre at nødvendig informasjon blir gitt til pårørende, hvis dette ikke allerede er gjort av kommunen
- e) behandler vurderer i samråd med kommunen om det er medisinsk nødvendig med tilstedeværelse av ledsager under utredning og behandling. Se også pkt 5 for utfyllende bestemmelser om ledsager.
- f) foreta vurdering og eventuelt behandling

4.2.Når pasienten henvises til planlagt helsehjelp

Kommunehelsetjenestens ansvar og oppgaver:

- a) henviser sender henvisning med relevant og nødvendig informasjon. Henvisningen skal inneholde tilstrekkelige opplysninger slik at den kan vurderes ut fra gjeldende forskrifter og nasjonale prioriteringsveiledere
- b) ved henvisning til sykehus, vurderer fastlegen pasientens behov for transport og skriver eventuelt rekvisisjon.
- c) kommunen skal ha oppdatert oversikt over kommunens helse- og omsorgstilbud slik at alternativer til henvisning kan vurderes
- d) for pasienter som mottar kommunale helse- og omsorgstjenester: ved innleggelser sender kommunens helse- og omsorgstjeneste, uten unødvendig opphold, innleggelsesrapport som skal inneholde alle relevante opplysninger av betydning for innleggelsen, inkludert oppdatert legemiddeloversikt
- e) Se også pkt. 5 for utfyllende bestemmelser om ledsager.

UNNs ansvar og oppgaver:

- a) ved behov, innhente supplerende opplysninger fra pasient, institusjon, hjemmetjeneste, fastlege, tilsynslege og pårørende
- b) vurdere pasientens rett til helsehjelp ut fra gjeldende forskrifter og prioriteringsveiledere
- c) behandler vurderer om det er medisinsk nødvendig med tilstedeværelse av ledsager under utredning og behandling Se også pkt. 5 for utfyllende bestemmelser om ledsager.

5. Ledsager. Formål, vurdering av behov og aktuelle ledsagerroller, samt utgiftsdekning

5.1 Formål

Sikre at pasienter får den bistand de har behov for i forbindelse med planlagt eller akutt innleggelse/døgnopphold i UNN. Sikre at pasienter som er på UNN for undersøkelser eller behandling som ikke innebærer innleggelse/døgnopphold får den hjelp og veiledning de trenger for at undersøkelse og behandling kan gjennomføres på en måte som ivaretar brukermedvirkning, sikrer god toveis kommunikasjon og hindrer forsinkelser og forlengelser av behandlingsforløp/innleggelser.

5.2. Vurdering

Behovet for ledsager skal være begrunnet i helsemessige, medisinske eller behandlingsmessige forhold. Behovet skal vurderes i hvert enkelt tilfelle slik at riktig type ledsager kan organiseres. I denne vurderingen bør blant annet følgende forhold inngå:

- Pasientens forflytningsevne
- Pasientens orienteringsevne
- Pasientens evne til å kommunisere (forstå og/eller gjøre seg forstått)
- Andre omsorgsbehov
- Sannsynligheten for at det vil oppstå behov for hjelp under reisen, den polikliniske undersøkelsen/dagoppholdet eller under innleggelsen/døgnopphold.
- Generell vurdering av hvor belastende reisen og/eller innleggelsen vil være i forhold til pasientens tilstand.

Vurderingen skal gjøres i samråd med pasienten og eventuelt pasientens pårørende. Vurderingen skal alltid ha pasientens beste og pasientens interesser i fokus.

Dersom kommunen må stille med ledsager for pasient som er til poliklinikk, dagbehandling eller innleggelse ved UNN kan kommunen fakturere UNN for utgiftene.

5.3 Særlig om ledsager under poliklinisk undersøkelse, behandling eller dagopphold

UNN har ansvar for pasienter som er til behandling ved sykehuset.

Pasienten har i utgangspunktet selv ansvar for å skaffe ledsager.

Gjennom denne avtalen forplikter kommunen seg til å bidra til gode pasientforløp og pasientopplevelser gjennom å bistå sykehuset i arbeidet med å sikre ledsagelse av pasienter som har behov for det.

Det er utarbeidet egne retningslinjer for bruk av kommunal ledsager under poliklinisk-/ dagbehandling. Retningslinjene er vedlegg til denne avtalen. Retningslinjene gjelder pasienter som mottar kommunale tjenester og der pasientens pårørende ikke kan følge.

5.4. Særlig om ledsager under innleggelse/døgnopphold i sykehus

Hovedregel er at under innleggelse/døgnopphold i sykehus vil sykehuset dekke alle pasientens behov i forbindelse med oppholdet. Det gjelder omsorg, bistand, mat, medisiner m.m. I særskilte tilfeller kan det være aktuelt at kommunen må yte kommunale tjenester også under oppholdet. Ordninger knyttet til dette er beskrevet i rundskriv fra Sosial- og helsedirektoratet av 9. juli 2007: «Ansvar kostnader til kommunalt ansatte i forbindelse med sykehusopphold».

UNNs ansvar og oppgaver:

Behandlerne ved UNN avgjør om pasienten har behov for ledsager under innleggelse/døgnopphold. I slike tilfeller kan sykehuset be kommunen om å bidra til å finne ledsager.

Før avgjørelse tas om at pasienten skal ha ledsager under oppholdet, skal ansvarlig helsepersonell ved UNN så langt mulig diskutere og planlegge forhold rundt oppholdet med kommunens omsorgstjeneste, herunder behovet for ledsager.

UNN har ansvar for at det blir utarbeidet en plan hvor omfang av tjenester framgår. Slik plan utarbeides i samarbeid med kommunen og pasienten/pårørende. Der det er aktuelt skal planen inneholde bestemmelser om turnusordning og utskifting av personell, samt faglig ansvar.

UNN dekker kommunens kostnader for ledsager etter denne bestemmelsen i henhold til inngått plan mellom kommunen og UNN i det enkelte tilfelle. Kostnader skal spesifiseres på eget skjema som inngår i retningslinje for ledsagelse av pasienter ved innleggelse/ døgnopphold som er vedlegg til denne avtalen.

UNN har ansvar for å ordne med overnatting for ledsager der det er behov for dette.

Kommunehelsetjenestens ansvar og oppgaver:

Der kommunen yter helse- og omsorgstjenester i det daglige skal kommunen bidra til å finne ledsager for pasient som har behov for dette og der UNN ikke kan dekke behovet.

Kommunen og UNN skal sammen utarbeide en plan for sykehusoppholdet og ledsagerens oppgaver.

Arbeidsgiveransvar og forsikringsordninger endres ikke ved ledsageroppdrag. I tilfeller der verken UNN eller kommune er ledsagers arbeidsgiver er det UNN som tar dette ansvaret.

Ledsagerens rolle og oppgaver

Partnerne skal sikre at ledsageren bistår pasienten og behandlingen på en god måte. Partnerne skal blant annet sikre at:

- Ledsageren er til stede for pasienten og ivaretar dennes behov for oppfølging i det daglige.
- Ledsageren så langt mulig utfører arbeid som denne ellers gjør for pasienten og ikke benyttes til behandlingsrettet arbeid inne på sykehuset.
- Ledsager retter seg etter rutiner og regler for den avdelingen de er på og utfører de oppgaver som er avtalt i arbeidsplanen. UNN må om nødvendig gi opplæring.
- Ledsageren har taushetsplikt i henhold til Lov om helsepersonell.

5.5 Økonomi og fakturering

Dersom kommunen må stille med ledsager for pasient som er til innleggelse/døgnopphold ved UNN kan kommunen fakturere UNN for utgiftene.

Det er utarbeidet skjema for vurdering av ledsagerbehov, ledsagerrolle og plan for ledsageroppgaver og skjema for oppgjør. Skjemaet inngår i vedlagte retningslinjer for innleggelse/døgnopphold. Skjema som gjelder den enkelte pasient skal signeres av ledere med fullmakt, og skal foreligge både i UNN og hos kommunen som grunnlag for timelister og fakturering.

Etter at ledsageroppdraget er utført, og innen 3 måneder etter utskriving, sender kommunen refusjonskrav for utgifter til aktuell avdeling/klinikk ved UNN.

6. Elektronisk meldingsutveksling

Elektronisk kommunikasjonsløsning for samhandling mellom kommunen og helseforetaket skal benyttes. Der det er utviklet egne fagspesifikke maler for meldingsutveksling skal disse brukes.

7. Brukermedvirkning

Se overordnet samarbeidsavtale.

8. Avvik

Se overordnet samarbeidsavtale.

9. Varighet, revisjon og oppsigelse

Se overordnet samarbeidsavtale.

10. Uenighet og tvist

Se overordnet samarbeidsavtale.

11. Dato og underskrift

Sted og dato:

Sted og dato:

For xx kommune

For Universitetssykehuset Nord-Norge HF

Vedlegg til avtalen:

1. Retningslinjer for organisering av transport og ledsagelse av pasienter som skal innlegges ved psykiatrisk akuttpost (jfr. pkt. 4)
2. Retningslinjer for ledsagelse av pasienter ved poliklinisk-/dagbehandling ved UNN HF (jfr. pkt. 5.3)
3. Retningslinjer for ledsagelse av pasienter under døgnopphold ved UNN HF (jfr. pkt. 5.4)